

PÁLYÁZAT AZ ORSZÁGOS DOKTORI TANÁCS ALELNÖKI POZÍCIÓJÁRA (2026.01.01-2028.12.31 időszakra)

Prof. Dr. Péntek Márta, az MTA doktora
Egészségügyi Közgazdaságtan Kutatóközpont, egyetemi tanár
Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács, elnök (2024.12.17-2029.12.16)
Innováció Menedzsment Doktori Iskola, törzstag (Tudományterület:
Társadalomtudományok)
Óbudai Egyetem
Email: pentek.marta@uni-obuda.hu

Pályázatomban egy rövid bemutatkozást szeretnék adni magamról, majd az ODT-vel kapcsolatos elgondolásaimat foglalom össze.

I. Rövid bemutatkozás

Péntek Márta vagyok, az Óbudai Egyetemen (ÓE) az Egészségügyi Közgazdaságtan Kutatóközpontjában dolgozom egyetemi tanárként és az Egyetemi Doktori és Habilitáció Tanácsa (EDHT) elnöke vagyok.

Egyetemünkön 5 doktori iskola működik társadalomtudományok, művészetek, műszaki tudományok, és természettudományok tudományterületeken, összesen 7 tudományágat képviselve (informatikai tudományok, matematika és számítástudományok, anyagtudományok és technológiák, katonai műszaki tudományok, építőművészet, építészmérnöki tudományok, gazdálkodás és szervezéstudományok), jelenleg 376 aktív PhD hallgatóval. A Doktori Iskolák aktivitását jól mutatja, hogy a 2025-ben 21 új habilitált doktort és 34 PhD doktort avathattunk.

Jelenleg az Óbudai Egyetem Innováció Menedzsment Doktori Iskola törzstagja vagyok, korábban a Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) Gazdálkodástani Doktori Iskola törzstagja voltam öt évig. Témavezetésemmel eddig 6 PhD hallgató sikeresen védett a BCE Gazdálkodástani Doktori Iskolában, 2 a Semmelweis Egyetemen és 1 az Amsterdami Egyetemen. Jelenleg 3 PhD hallgató témavezetője vagyok az ÓE Innováció Menedzsment Doktori Iskolában.

A Magyar Közgazdasági Társaság Egészség- és Egészségügy-közgazdaságtani szakosztályának elnöke vagyok 2014 óta; teljes jogú megválasztott tagja vagyok az EuroQol Group életminőség kutatásokkal foglalkozó nemzetközi szakértői társaságnak. Megtisztelő számomra, hogy tevékenységeimet 2024-ben Magyar Érdemrend Tisztikereszt kitüntetéssel és Fényes Elek díjjal ismerték el, 2025-ben pedig a londoni King's Health Partners - London Institute for Healthcare Engineering a megtisztelő Bulkley-Berry-Cooper professorship-t adományozta számomra.

Tudománymetriai adataimból: közleményeim száma 492, melyből 64 D1, 50 Q1 és 30 Q2-es Scimago Journal Ranking besorolású folyóiratcikk szerzője/társszerzője voltam, összesített impakt faktoraim száma 497,5, összesen 5323 idézettséggel, melyből 3908 független idézet; Hirsch Indexem 37.

Kutatási területem az egészségügyi közgazdaságtan, azon belül elsődlegesen az életminőség, egészséggel kapcsolatos preferenciák, a beavatkozások által elérhető egészségnyeresség mérése, és főleg ezek hasznosítása az egészségügyi technológiák fejlesztésében, a klinikai és gazdasági döntéshozatalban, azaz az innovatív egészségügyi technológiák tervezésétől a piacra lépésen át a valós társadalmi hasznosulásig vezető folyamatban.

Honlap ODT: <https://doktori.hu/doktori-kepzes/szemelyek/8437/>;

II. ODT alelnöki tevékenységekkel kapcsolatos elgondolásaim

ODT alelnökként megválasztásom esetén elsődleges feladatomban tartanám az ODT tagjainak, elgondolásainak és terveinek képviselését, a doktori képzés és habilitációs folyamatok segítését, az érintettek szakmai érdekképviselését. Segíteni kívánom az elnököt céljai megvalósításában és növelni a párbeszédet az ODT tagjai között. Továbbá, tevékenységgemmel segíteni kívánom a Doktori Iskolákat a minőségbiztosítási standardok és irányelvek (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area) implementációjában.

Két területen megfogalmazott specifikus szakmai céljaim:

1. Interdiszciplinaritás leképezése a doktori képzésben és kutatásokban

A sikeres innovációk, a társadalom és gazdaság hajtómotorjait jelentő újdonságok elsődlegesen interdiszciplináris együttműködésekkel jönnek létre. Gondoljunk olyan egyszerű dologra, mint gyerekkorunk fehér pöttyös piros gumilabdája (biztos vagyok benne, e sorokat olvasva mindenki előtt megjelenik ugyanannak az ikonikus labdának a képe). Valljuk be, egy szürke labda épp úgy tudott volna pattogni. Mégis, a jól megválasztott szín és pöttyök, az életkorhoz igazított labda méret, a megbízhatóan működő szelep, a gumi anyag rugalmassága és tartóssága, és az elfogadható ár hozta meg a labda sok évtizedes társadalmi és piaci sikerét: kedvet és anyagi megengedhetőséget a vásárláshoz, kedvet a napi labdajátékhoz, ami végül növeli a gyermekek ügyességét, fizikai állóképességét, jókedvét. (Azaz egyéni és társadalmi hasznot is hoz a gyártói profit mellett.) Hasonlóan, a sikeres sportteljesítmények mögött az emberi tehetségen, akaraton és kitartáson kívül az élettan, az orvoslás, a pszichológia, megannyi digitális mérés és AI elemzés, a cipők tervezéséhez szükséges anyagismeret, mechanika, design és még ki tudja mennyi tudományág együttes tudása áll. **Az interdiszciplinaritás a jelenkor valósága.**

Az interdiszciplináris megközelítés integrációt jelent: különböző tudományágak, tudások, nézőpontok együttes alkalmazását egy kérdés, egy probléma megoldására. Az egészségügyi közgazdaságtan, amely területen én magam kutatóként tevékenykedem, alapvetően interdiszciplináris szemléletet kíván, ebben érzem otthonosan magam. Kombinálni kell az epidemiológiai, orvosi és közgazdaságtani ismereteket, módszereket és adatforrásokat, és azokat alkalmazni a gyógyszeripari, az orvostechikai eszközök és szoftverek fejlesztésének szolgálatában, különböző szakterületek szakértőivel együttműködve.

Alapvetőnek tartom, hogy egy kutató jól értsen egy kisebb vagy nagyobb területhez, mélyen ismerje annak elméleti hátterét, módszertanát, kövesse a fejlődését és legújabb szakirodalmát, képes legyen a szakterületén önálló kutatásra. Ez adja a biztos talajt és a jól végzett doktori képzés ezt magas színvonalon segíti, a tudományterületi és tudományági besorolás, az ahhoz igazított követelmények mind ezt szolgálják. Az interdiszciplináris együttműködés **a saját területükön magasan képzett, de más területek iránt nyitott és párbeszédre képes kutatók együttes gondolkodásából** jöhet létre és hozhat áttörő eredményeket. Ennek megfelelően egyre nagyobb figyelmet kap a nemzetközi pályázatokban és az egyetemi rangsorokban is.

A jó specialista nem automatikusan lesz jó interdiszciplináris partner, az ehhez szükséges képességek fejleszthetők és tanulhatók. Meggyőződésem, hogy a doktori képzésnek felelőssége van abban, hogy ezen a téren is legyen stratégiája és adjon fejlődési lehetőséget a doktoranduszoknak. Jó nemzetközi példák állnak előttünk, át kell tekinteni a jó gyakorlatokat és a

hazai tényezők figyelembevételével fokozatosan implementálni azokat. Ebben szeretnék az ODT tagjaival és a hallgatói képviselőkkel szorosan együttműködve dolgozni a következő években.

2. A doktori képzések sikerességének növelése céljából ajánlások kidolgozása

A doktori képzésből kieső, sikeres védésig el nem jutó doktoranduszok kérdése - az ODT statisztikáiból egyértelműen kiderül - országos probléma. Egyértelműnek tűnik a közös akarat is, hogy ezen javítsunk. Ez az egyetemek, a doktori iskolák, a témavezetők, a doktoranduszok érdeke, de ez a társadalmi érdek is: a doktoranduszok felvételi folyamatába, képzésébe, vizsgáztatásba, adminisztrációs ügyeinek intézésébe, adott esetben ösztöndíjába investált erőforrások ne vesszenek kárba. Statisztikákkal nem kimutatható, nem mérjük, de a hallgatói (és témavezetői) kudarc élmény is olyan negatívum, ami komoly lenyomatot hagy.

Az akarat a javításra tehát széles alapon áll, de a kiesések okai nem világosak, ahogy a javítás lehetőségei és mikéntjei sem.

Véleményem szerint szükség van az ODT-ben meglevő széleskörű tapasztalatok és sokszínű tudás felhasználásával, a doktori önkormányzatok bevonásával ajánlások kidolgozására az alábbi témákban:

- jelen helyzet helyi szintű feltérképezése, doktoranduszok elakadásainak okai, jellemzői
- a doktori képzésből való „lemorzsolódás” csökkentését célzó stratégiák
- a kutatói előrehaladás monitorozása, a kockázati csoportok időben való felismerése és támogatása
- alternatívák kidolgozása a doktori képzésből (mégis) kieső hallgatók további életpályájának támogatására, az addig megszerzett tudásának és kutatási eredményeinek egyéni és társadalmi hasznosítására.

Ezen szeretnék az ODT tagjaival és a doktoranduszok képviselőivel közösen dolgozni.

Budapest, 2025. december 1.

Dr. Péntek Márta